

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2016. november 29.
(OR. en)

14729/16

**Intézményközi referenciaszám:
2016/0358 (NLE)**

**ECOFIN 1089
UEM 393**

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a Tanács
Tárgy:	A TANÁCS VÉLEMÉNYE a Portugália által benyújtott gazdasági partnerségi programról

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

a Portugália által benyújtott gazdasági partnerségi programról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a költségvetés-tervezési javaslatok monitoringjára és értékelésére, valamint az euróövezeti tagállamok túlzott hiánya kiigazításának biztosítására vonatkozó közös rendelkezésekről szóló, 2013. május 21-i 473/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 9. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

¹ HL L 140., 2013.5.27., 11. o.

mivel:

- (1) A Stabilitási és Növekedési Paktum, melynek célja a költségvetési fegyelem biztosítása az Unióban, megállapítja a túlzott költségvetési hiány megelőzésére és kiigazítására szolgáló keretrendszert. A Paktum alapja a rendezett államháztartás mint az árstabilitás és a pénzügyi stabilitáson alapuló dinamikus, fenntartható növekedés feltételeit erősítő eszköz, amely elősegíti az Unió fenntartható növekedésre és foglalkoztatásra irányuló célkitűzéseinek megvalósítását.
- (2) A költségvetésiterv-javaslatok monitoringjára és értékelésére, valamint az euróövezeti tagállamok túlzott hiánya kiigazításának biztosítására vonatkozó közös rendelkezésekről szóló, 2013. május 21-i 473/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet az euróövezetbeli költségvetési politikák megerősített monitoringjára vonatkozó és a nemzeti költségvetéseknek a Stabilitási és Növekedési Paktum és az európai szemeszter keretében kiadott gazdaságpolitikai iránymutatásokkal való összhangjának biztosítását célzó rendelkezéseket állapít meg. Mivel a költségvetési intézkedések önmagukban nem feltétlenül elegendőek a túlzott költségvetési hiány tartós korrekciójához, kiegészítő politikai intézkedésekre és strukturális reformokra lehet szükség.
- (3) A 473/2013/EU rendelet 9. cikke megállapítja a túlzotthiány-eljárás alatt álló euróövezeti tagállamok által benyújtandó gazdasági partnerségi programokra vonatkozó rendelkezéseket. A gazdasági partnerségi programnak meg kell határoznia a túlzott hiány eredményes és tartós korrekcióját célzó intézkedések ütemtervét, részletezve mindenekelőtt a legfontosabb fiskális-strukturális reformokat, nevezetesen az adórendszerre, a nyugdíj- és egészségbiztosítási rendszerre és a költségvetési keretrendszerre vonatkozó, a túlzott hiány megfelelő időben történő és tartós kiigazítására hivatott intézkedéseket.

- (4) 2009. december 2-án a Tanács a Szerződés 126. cikkének (6) bekezdése alapján határozatot fogadott el Portugália túlzotthiány-eljárás alá helyezéséről. 2012 októberében, majd azt követően 2013 júniusában a Tanács a Szerződés 126. cikkének (7) bekezdése alapján felülvizsgált ajánlásokat fogadott el a 473/2013/EU rendelet hatálybalépése előtt megindított túlzotthiány-eljárásra vonatkozóan. A pénzügyi stabilitásuk tekintetében súlyos nehézségekkel küzdő vagy súlyos nehézségek által fenyegetett euróövezeti tagállamok gazdasági és költségvetési felügyeletének megerősítéséről szóló, 2013. május 21-i 472/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikkének (1) bekezdésével összhangban Portugália makrogazdasági kiigazítási programja keretében jelentést tett, ezért a Tanács 2013 júniusában a Szerződés 126. cikkének (7) bekezdése szerinti felülvizsgált ajánlást követően nem kérte fel az országot gazdasági partnerségi program benyújtására. A Tanács 2016. július 12-én határozatot fogadott el a Szerződés 126. cikke (8) bekezdésével összhangban, amelyben megállapította, hogy Portugália nem tett eredményes intézkedéseket túlzott hiányának a 2015. évi határidőig történő kiigazítására. Ezt követően, 2016. augusztus 8-án a Tanács – a Szerződés 126. cikkének (9) bekezdésével összhangban – úgy határozott, hogy felszólítja Portugáliát, hogy 2016-ig hozzon a túlzott hiány orvoslásához szükségesnek ítélt mértékű hiánycsökkentésre irányuló intézkedéseket. A Portugáliának a 126. cikk (9) bekezdése szerinti felszólítására vonatkozó tanácsi határozat azt is előírta, hogy Portugália – a makrogazdasági kiigazítási program keretében – a 473/2013/EU rendelet 9. cikkének (3) bekezdésével és 17. cikkének (2) bekezdésével összhangban 2016. október 15-ig nyújtson be gazdasági partnerségi programot.

- (5) Portugália 2016. október 21-én gazdasági partnerségi programot nyújtott be a Bizottságnak és a Tanácsnak, amelyben meghatározta mindenekelőtt a túlzott hiány eredményes és tartós korrekciójának biztosítására hivatott fiskális-strukturális reformokat. A gazdasági partnerségi program a 126. cikk (9) bekezdése alapján hozott tanácsi határozatban foglalt kérések teljesítését célzó fiskális-strukturális intézkedéseket tartalmaz, ideértve a fiskális és a költségvetési keretrendszerre, valamint a nyugdíj- és egészségügyi rendszerekre vonatkozó intézkedéseket is. A dokumentum – az európai szemeszter keretében Portugáliának címzett tanácsi ajánlásokkal összhangban – a versenyképesség fokozására és a hosszú távú, fenntartható növekedésre irányuló intézkedéseket is magában foglal. A Portugália által tervezett fiskális-strukturális intézkedések konkrétan a következők: i. a kiadások felülvizsgálatának elvégzése; ii. a köz- és magánszféra közötti partnerségek átláthatóságának javítása; iii. a társadalombiztosítási ágazat finanszírozásának és fenntarthatóságának javítása; valamint iv. az egészségügyi ágazat hatékonyságának és fenntarthatóságának javítása. Megfelelő végrehajtásuk esetén ezek az intézkedések várhatóan hozzájárulnak a túlzott hiány tartós csökkentéséhez Portugáliában.
- (6) A költségvetés szigorú végrehajtása, ideértve a folyó termelőfelhasználás befagyasztását, várhatóan teljesíti a Tanács által 2016-ra előírt költségvetési kiigazítást és biztosítja a túlzott hiány határidőig történő kiigazítását. A túlzott hiány megfelelő időben történő és tartós kiigazítását azonban továbbra is kockázatok övezik, különösen az esetleges banktámogatás közvetlen hatásából adódóan. 2017-ben, még ha meg is valósul a 2017. évi költségvetésnek a Portugália 2017. évi költségvetés-tervezés-javaslatában meghatározott költségvetési célok szerinti, teljes körű végrehajtása, a tervezett strukturális kiigazítás mellett is fennáll annak kockázata, hogy némi eltérés mutatkozik majd attól a kiigazítási pályától, amely a középtávú költségvetési cél 2017-ben történő eléréséhez szükséges. A Bizottság 2016. őszi előrejelzésén alapuló értékelés alapján azonban annak a kockázata is fennáll, hogy a középtávú költségvetési cél eléréséhez szükséges kiigazítási pályától jelentős eltérés mutatkozik majd.

- (7) A kiadások folyamatban lévő felülvizsgálata várhatóan hozzájárulhat az államháztartás fenntarthatóságának biztosításához középtávon, mivel ennek során meg lehetne határozni, hol van lehetőség a hatékonyság javítására és költségvetési megtakarításokra a közigazgatásban és az állami vállalati szektorban, amelyek gyors megvalósítása esetén végső soron csökkenthető lenne az állami transzferek iránti igény. Tekintve, hogy a felülvizsgálatok csak a közelmúltban indultak meg, az eddig azonosított potenciális megtakarítások még mindig viszonylag mérsékeltek (a 2017-re vonatkozó költségvetés-tervjavaslat szerint a GDP 0,1 %-a körül mozognak a kiadások felülvizsgálatára vonatkozó hároméves időszakban). Alaposan figyelemmel kell kísérni, hogy e felülvizsgálatok milyen mértékben járulnak hozzá annak a kihívásnak a megoldásához, amelyet az államháztartás fenntarthatósága jelent.
- (8) A közelmúltban megvalósult fejlesztéseket követően a közbeszerzésekről szóló törvénykönyv —felülvizsgálata, amely a tervek szerint 2016 végére zárul le —, a köz- és magánszféra közötti partnerség és a koncessziók átláthatóságának javításából eredő hatékonyságjavulást eredményezhet. A gazdasági partnerségi program szerint továbbá javul majd az átláthatóság a köz- és magánszféra közötti partnerségek és a koncessziók tekintetében, mind regionális, mind helyi szinten, valamint a kikötői terminálokkal kapcsolatos koncessziós szerződések esetében is. Mindazonáltal a gazdasági partnerségi program nem tartalmaz semmiféle utalást az említett reformoknak a költségvetési egyenlegre gyakorolt hatásáról.
- (9) A társadalombiztosítás finanszírozásának és fenntarthatóságának javítását célzó intézkedéseket illetően a hatóságok – a további gazdasági fellendüléssel összhangban – 2019-ig fokozatosan nullára kívánják csökkenteni az állami költségvetésből származó rendkívüli transzfereket. Portugália ugyanakkor a nyugdíjrendszer fenntarthatóságának és megfelelőségének újraértékelését tervezi annak érdekében, hogy fenntartsa a lehetséges intézkedéseknek a költségvetési helyzetre gyakorolt semleges hatását. A fenntarthatóság rövid és középtávon való biztosításának módjával összefüggő kihívások továbbra is fennállnak. Bár a program utal a finanszírozási források diverzifikálásáról és egyéb intézkedésekről szóló, jelenleg tervezett átfogó tanulmányra, nem szolgál elegendő információval arról, hogyan kezelhetők az említett kihívások. Különösen a nyugdíjrendszer kiadási oldalának fenntarthatóságára kell folyamatosan figyelmet fordítani.

- (10) Végezetül ugyan azokkal az intézkedésekkel, amelyek az egészségügyi ágazat hatékonyságának és fenntarthatóságának javítását célozzák, többek között az átláthatóság és ellenőrzés megszilárdítása, továbbá a megállapodások és alvállalkozói szerződések felülvizsgálatának végrehajtása tekintetében, Portugália jó irányba halad, azokat még nem dolgozta ki teljes mértékben, és nem szolgáltat elegendő információval arról, hogy a jövőben konkrétan milyen területeken lehetne javítani a hatékonyságon, eltekintve a kiadások felülvizsgálata során megállapított hatékonyságjavítási lehetőségektől. A nemzeti egészségügyi rendszer finanszírozásának a cukros üdítőitalokat terhelő új adóból befolyó, új finanszírozási forrása várhatóan évi 80 millió EUR további bevételt eredményez az egészségügyi rendszer javára,

ELFOGADTA EZT A VÉLEMÉNYT:

A Portugália által a Bizottságnak és a Tanácsnak 2016. október 21-én benyújtott gazdasági partnerségi programban foglalt, az ország nemzeti reformprogramja és stabilitási programja fejlesztésének tekinthető fiskális-strukturális intézkedések hatékony végrehajtás esetén a túlzott hiány eredményes és tartós csökkentését nagyjából megfelelően támogatják. A gazdasági partnerségi program megerősíti a legutóbbi nemzeti reformprogramban a fiskális és egyéb strukturális reformokra vonatkozóan megállapított ütemtervet, valamint néhány további részlettel szolgál egyes intézkedések benyújtásuk óta történt végrehajtását és nyomon követésének ütemezését illetően. A Tanács egyes ajánlásait mindeddig ugyanakkor csak részben támasztják alá konkrét intézkedések, különösen a társadalombiztosítási ágazat fenntarthatóságát és az állami vállalati szektor folytatódó szerkezetátalakítását illetően. A reformok végrehajtását a Bizottság és a Tanács az európai szemeszter és a programot követő utólagos felügyelet keretében követi nyomon.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről

az elnök
